

Protokoll 7/2025

fört vid Idrottsnämndens sammanträde tisdagen den 30 september 2025 kl. 17:30-18:02, Hantverkargatan 3D, Glasbruket

Ledamöter

Maria-Elsa Salvo (S) Ordförande
Mikael Peterson (C) Vice ordförande
Anders Öhrling (S)
Petra Larsson (S)
Hassan Jama (V)
Marie-Helena Fjällås (MP)
Mikael Sundin (M)
Leif Söderström (SD)
Hanna Wistrand (L)
Musse Hasselvall (V) ersätter Ann Karlsson (V)
Christoffer Hökmark (M) ersätter Anna Cederschiöld (M)

Ersättare

Lotten Hammar (S)
Rami El Hallak (S)
Niki Konomi (S)
Lisa Carlbom (MP)
Peter Strandberg (M)
Roine Löfgren (SD)
Johan Westberg (L)
Hamid Ershad Sarabi (C)

Övriga närvarande

Tomas Gustavsson Tjänsteman
Marina Höglund Förvaltningschef
Susanne Olsson Avdelningschef
Marie Norrberg Sekreterare
Sixten Svanberg Borgarrådssekreterare
Niklas Pettersson Avdelningschef
Annika Press Avdelningschef
Peter Ahlström Enhetschef
Linda Runcrantz Personalföreträdare
Joel Duberg Skrivtolk
Sofie Karlstens Skrivtolk

Paragraf

§4, §6, §10, §§12-13, §17

Sekreterare

Marie Norrberg

§ 4**Tertialrapport 2 2025 för idrottsnämnden**

IDF 2025/1382

Beslut

1. Idrottsnämnden godkänner förslaget till tertialrapport 2 2025, samt årsprognos, inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordföranden Maria-Elsa Salvo m.fl. (S), Hassan Jama m.fl. (V), Marie-Helena Fjällås (MP), Mikael Sundin m.fl. (M), vice ordföranden Mikael Peterson (C) och Hanna Wistrand (L) föreslår (se beslutet).

2) Leif Söderström (SD) föreslår:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att i övrigt anföra följande:

Rapporten menar att KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid - uppfylls. Men bristen på viktiga idrottsanläggningar i söderort visar att så är inte fallet. Skillnaden i resurser mot de av majoriteten utsedda fokus områdena går inte bortse ifrån, bristen på idrottsanläggningar i söderort gör att föreningsverksamheter under året uttalats att behövas läggas ner.

Beslutsgång

Ordföranden Maria-Elsa Salvo (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Leif Söderström (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Mikael Sundin m.fl. (M) och vice ordföranden Mikael Peterson (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tertialrapporten ger intryck av att idrottsförvaltningens verksamhet inte står inför några större utmaningar. Samtliga av kommunfullmäktiges inriktningsmål, verksamhetsmål och nämndens egna mål uppges vara helt uppfyllda, inklusive målet att "alla stockholmare har tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv". Den bilden delar vi inte.

Stockholm lider av en akut anläggningsbrist. Föreningar tvingas kämpa för att få träningstider och tusentals barn och unga står i kö för att få börja med sin favoritsport. När anläggningar stängs för underhåll är ersättningslösningarna ofta otillräckliga och de föreningar som drabbas lämnas utan rimliga alternativ. Samtidigt skjuts projekt på framtiden och planeringen för nya anläggningar halkar efter.

Därtill är ambitionsnivån för nya satsningar alltför låg. De investeringar som faktiskt görs är för få och kommer för sent, medan privata initiativ som skulle kunna bidra till fler anläggningar aktivt motarbetas av ideologiska skäl.

Vi menar att detta visar på ett större problem: målen är för lågt satta, för allmänt hållna och för sällan mätbara. Det gör det möjligt att presentera en alltför positiv bild som inte speglar stockholmsidrottens verklighet. Ambitionsnivån måste höjas och måluppföljningen förankras i den verklighet stockholmarna möter. Först då kan stadens mål för idrotten anses vara uppfyllda.

Hanna Wistrand (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi ser med stor oro på den bild som framträder i tertialrapport 2 för 2025. Den rödgröna majoriteten väljer att beskriva läget som om allt är under kontroll, men i själva verket ser vi en utveckling som riskerar att på sikt försvaga både ekonomin och stockholmarnas tillgång till idrott och motion. Vi menar att det inte räcker att bara upprepa att målen uppfylls, det krävs en verklig vilja att prioritera rätt och ta ansvar för framtiden.

I Liberalernas budget för 2025 lyfte vi fram vikten av att långsiktigt stärka förutsättningarna för föreningslivet, att bygga ut kapaciteten i takt med att staden växer och att säkerställa att resurserna används på ett effektivt och transparent sätt. Vi pekade på behovet av att möta barn och ungas behov av idrottsytor, kortare köer och ett större stöd till de föreningar som bär upp en så stor del av idrottslivet. Tyvärr kan vi konstatera att den rödgröna majoriteten inte lever upp till dessa prioriteringar.

Rapporten visar tydligt hur investeringsprojekten drar ut på tiden och hur tillfälliga lösningar ersätter det som egentligen skulle behöva vara långsiktigt hållbara satsningar. Det gör att barn och ungdomar får vänta längre på att kunna delta i idrottsaktiviteter och det gör att föreningar får kämpa under svårare villkor. Vi ser dessutom hur de ökande kostnaderna, bland annat genom självkostnadshyror, äter upp resurser som istället borde gå till att utveckla verksamhet och anläggningar.

Idrott ska inte vara en lyxfråga. Idrott och motion är en grundläggande del av ett jämlikt samhälle där alla, oavsett bakgrund, får möjlighet att växa och må bra. Vi liberaler vill därför sätta barn och ungdomar i centrum för idrottspolitiken. Vi vill ge föreningslivet bättre villkor, minska byråkratin och skapa rättvisa och förutsägbara stödformer. Vi vill också att idrotten ska få en starkare roll i stadsplaneringen så att anläggningar byggs ut i takt med att nya bostadsområden växer fram.

En ansvarsfull idrottspolitik kan inte bygga på kortsiktiga prestigeprojekt eller på att skjuta viktiga beslut framför sig. Den måste bygga på långsiktighet, ekonomisk hållbarhet och tydliga prioriteringar. Därför står Liberalerna fast vid de förslag vi lade fram i vår budget, och vi beklagar att den rödgröna majoriteten i denna tertialrapport ännu en gång visar att man inte förmår leverera det som stockholmarna har rätt att förvänta sig.

Stockholm förtjänar en idrottspolitik som ser till helheten, som ger barn och unga goda möjligheter att idrotta, som stärker föreningslivet och som tar ekonomiskt ansvar. Det är en sådan politik vi liberaler kommer fortsätta att driva.

Handlingar i ärendet

- IDF 2025/1382-1 (Godkänd - R 1) Tertialrapport 2 2025 för idrottsnämnden
- IDF 2025/1382-1.1 Balans- och resultaträkning T2 2025

§ 6**Spontanfotboll i Järva säsong 2025-2026**

IDF 2025/1391

Beslut

1. Idrottsnämnden beslutar godkänna förvaltningens förslag som beskrivs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Idrottsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att handlägga och besluta om respektive förenings ansökan i enlighet med vad som beskrivs i detta tjänsteutlåtande.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutsgång

Ordföranden Maria-Elsa Salvo (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mikael Peterson (C) och Hanna Wistrand (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet och Liberalerna är i grunden positiva till satsningen på Järvaligan och spontanfotboll i Järva. Det är bra att staden gör en sådan här insats tillsammans med lokala idrottsföreningar och inte i enbart egen regi, som vänstermajoriteten annars gärna gör, t.ex. med simskolan. Verksamheten har uppenbart varit populär och lockat många ungdomar, vilket är glädjande. Samtidigt vill vi lyfta några viktiga brister.

I ärendet anges endast att “andelen pojkar är högre än flickor”. Vi ställde då frågan till idrottsförvaltningen om en mer specifik statistik kring detta. Till svar fick vi att det under våren 2025 deltog 50 flickor vid åtta tillfällen i Rinkebyhallen, men att inga flickor deltog i Spånga fotbollshall eller Ärvingehallen. Att man har så konkreta siffror men ändå väljer att inte redovisa dem i underlaget tycker vi är fel. Om satsningen uppenbart inte når flickor bör det framgå direkt i ärendet, för transparensens skull och för att möjliggöra en politisk diskussion om hur man kan komplettera med särskilda insatser riktade till tjejer.

I det första ärendet om Järvaligan uttryckte man att verksamheten skulle ge barn möjlighet att upptäcka föreningsidrotten och förhoppningsvis välja att bli medlem i en förening. I det nu aktuella ärendet saknas en utvärdering av hur detta har gått. Har barn som inte tidigare varit aktiva i föreningslivet fått en väg in? Eller är det framför allt barn som redan spelar i fotbollslag som också deltar i spontanfotbollen? Den frågan är central för att kunna bedöma måloppfyllelsen.

Den här verksamheten beskrivs också som “trygghetsskapande”. Det är ett viktigt mål, och vi delar uppfattningen att det är värdefullt att erbjuda ungdomar ett bra sammanhang på kvällar och helger. Men om insatsen beskrivs i termer av trygghet bör det också framgå hur detta ska följas upp. På vilket sätt mäter man att tryggheten faktiskt ökar, både i upplevd och faktisk mening? Utan en tydlig metod för uppföljning riskerar “trygghetsskapande” att bli en alltför vag etikett.

Det är tydligt att denna satsning framför allt fångar upp killar. Det kan vara rimligt, givet att pojkar i högre grad än flickor riskerar att dras in i kriminalitet. Men samtidigt får vi inte blunda för tjejers roll i gängmiljön. Polisen rapporterar om att fler och fler unga tjejer dras in i gängkriminalitet och värvas för att utföra grova brott. Att det inte finns motsvarande satsningar för flickor är en allvarlig brist i stadens trygghetsskapande arbete. Vi menar att vänstermajoriteten borde komplettera spontanfotbollen med lika omfattande satsningar som är särskilt utformade för tjejer.

Sammanfattningsvis ser vi positivt på spontanfotbollen i Järva som ett komplement i stadens idrottsutbud och som ett brottsförebyggande initiativ. Men vi saknar transparens kring deltagandet, uppföljning av de ursprungliga målen och en tydligare redovisning av de trygghetsskapande effekterna. Framför allt ser vi ett behov av att flickor i ytterstaden får ta del av satsningar i motsvarande omfattning.

Handlingar i ärendet

- IDF 2025/1391-1 (Godkänd - R 1) Spontanfotboll i Järva säsong 2025-2026

§ 10**Motion om bibehållen subventionerad taxa för idrottsföreningar vid servering av folköl - svar på remiss från kommunstyrelsen**

IDF 2025/1343

Beslut

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Idrottsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Beslutsgång

Ordföranden Maria-Elsa Salvo (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- IDF 2025/1343-2 (Godkänd - R 1) svar på motion om bibehållen subventionerad taxa
- IDF 2025/1343-1.1 Motion om bibehållen subventionerad taxa för idrottsföreningar vid servering av folköl

§ 12**Stockholms stads kulturskoleplan - svar på remiss från
kommunstyrelsen**

IDF 2025/1378

Beslut

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden Maria-Elsa Salvo (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Leif Söderström (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ställer sig bakom behovet av en långsiktig plan för Kulturskolans utveckling. Det är positivt att staden vill stärka barns och ungas tillgång till kulturutövning, men det finns flera delar i föreliggande plan där inriktningen behöver förändras.

Kulturskolan behöver i betydligt högre grad tillgängliggöras för barn och unga med funktionsnedsättning. Alla barn har rätt till en meningsfull fritid, och det gäller inte minst dem som i dag ofta hamnar utanför. Här krävs ett tydligare fokus på tillgängliga lokaler, pedagogiskt stöd och verksamheter utformade utifrån deltagarnas faktiska behov och möjligheter.

Vi anser även att planen saknar tillräckligt fokus på att nå pojkar. Flickor är sedan länge kraftigt överrepresenterade i Kulturskolans verksamhet, vilket signalerar ett strukturellt problem. Om målet är att verksamheten ska vara till för alla, måste undervisningsformer och kursutbud aktivt utvecklas för att attrahera även pojkar från olika delar av staden.

Sverigedemokraterna vill även lyfta vikten av att Kulturskolan, i så hög grad som möjligt, förlägger sin undervisning i stadens skolors befintliga lokaler. Detta medför inte bara en besparing avseende lokalkostnader utan möjliggör även för fler elever att ta del av Kulturskolans kursutbud. Genom att förlägga undervisningen i direkt anslutning till skoldagen tillgängliggörs verksamheten för fler barn och unga. Detta minskar den negativa effekten av de ojämlikheter som råder avseende vårdnadshavares möjligheter och engagemang kring sina barns fritidsaktiviteter och ökar möjligheten för fler barn att delta.

Målgruppen för Kulturskolans verksamhet sträcker sig upp till 22 års ålder. Vår uppfattning är att den offentligt finansierade Kulturskolan ska vara en verksamhet för barn och ungdomar, inte för vuxna. Därför menar vi att den övre åldersgränsen bör sättas vid 18 år.

Sammantaget anser Sverigedemokraterna att Kulturskoleplanen behöver revideras för att säkerställa att resurserna går till rätt målgrupper, att likvärdigheten stärks och att barn och unga med särskilda behov verkligen inkluderas på riktigt.

Handlingar i ärendet

- 2213040 Svar på remiss Kulturskoleplan
- IDF 2025/1378-1.4 Bilaga - Kulturskoleplan

§ 13**Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031 - svar på remiss från kommunstyrelsen**

IDF 2025/1431

Beslut

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Idrottsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Beslutsgång

Ordföranden Maria-Elsa Salvo (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Hanna Wistrand (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna välkomnar att staden tar fram en ny kemikalieplan för åren 2025 - 2031. Vi vill dock fokusera på Stockholms stads hantering av PFAS, dessa så kallade "evighetskemikalier" är extremt svåra att bryta ner och utgör ett stort hot mot både miljö och folkhälsa. Trots att den föreslagna planen har satt upp målet att minska användningen och spridningen av dessa ämnen, ser vi inte tillräckligt tydliga åtgärder eller prioriteringar för att nå detta mål.

PFAS har under åren använts i allt från impregnering av textilier och kokkärl till släckskum vid brandövningar. Forskning visar att flera av dessa ämnen är cancerframkallande, reproduktionsstörande och skadar både djur och människor. Dessutom sprids PFAS lätt i miljön och ackumuleras i både vatten och mark, där de kan stanna kvar under mycket lång tid. Att städa upp efter dessa utsläpp är inte bara tekniskt komplicerat utan också enormt kostsamt för staden.

Trots de uppenbara farorna ser vi hur PFAS fortsätter att spridas inom Stockholms stad, bland annat genom dagvatten och avloppsvatten. Vi anser att staden måste ta ett mycket större ansvar för att fasa ut dessa ämnen och minska deras spridning. Enligt stadens egen kemikalieplan ska upphandlingar och inköp vara fria från PFAS och liknande ämnen, men uppföljningen och genomförandet av detta mål anser vi har varit otillräckligt.

Vi vill se skärpt tillsyn och kontroll av verksamheter som riskerar att släppa ut PFAS i miljön, inklusive identifiering av de största utsläppskällorna. Vi ser även behovet av skarpare riktlinjer och krav vid upphandling av varor och tjänster med tydligt fokus på att eliminera PFAS. Det behövs även särskilda satsningar på att rena

vatten och jord från PFAS, med hjälp av den ny och innovativ teknik och i samarbete med forskare och miljöexperter.

Av praktiska skäl och för att kunna hålla information aktuell avser förvaltningen placera en stor del av det handfasta innehållet i planen utanför det beslutade dokumentet. Det är lätt att förstå de fördelar med snabba ändringsprocesser och kortade beslutsvägar som förvaltningen eftersträvar men ledtider för politiska beslut finns för att möjliggöra granskning och ge legitimitet. Vi vill därför understryka vikten av att nämnden alltid är informerad om vad som görs i dess namn och att alla beslut eller avvägningar av politisk karaktär alltid föredras i nämnden.

Liberalerna prioriterar att alla stockholmare ska ha rätten till en giftfri miljö, detta är inte bara en fråga om folkhälsa, utan också om rättvisa och ansvar. De mest utsatta grupperna, såsom barn och kvinnor i barnafödande ålder, påverkas i högre grad av dessa ämnen.

Vi uppmanar därför Stockholms stad att höja ambitionen sitt arbete för att eliminera PFAS från stadens verksamheter och miljö.

Leif Söderström (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stads nya kemikalieplan är ett viktigt initiativ för att säkra en trygg och hälsosam miljö för alla invånare. Sverigedemokraterna ställer sig bakom ambitionen att minska farliga kemikalier i stadens verksamheter, men betonar betydelsen av konkreta åtgärder och effektiv uppföljning. För oss är det centralt att barn och unga skyddas från onödig exponering.

Globaliseringen av leverantörskedjor försvårar ofta kontrollen av produktinnehåll, vilket understryker vikten av att Stockholm stad ställer tydliga krav, särskilt på import från länder utanför EU. Leverantörer som inte garanterar säkra varor bör uteslutas.

Sverigedemokraterna vill också intensifiera samarbetet med tillsynsmyndigheter som Kemikalieinspektionen och Tullverket för att stävja fusk och snabbt kunna identifiera oseriösa aktörer. Slutligen vill vi se tydligare uppföljning med effektiva sanktioner när regler överträds. Endast då kan vi upprätthålla respekten för stadens miljökrav och försäkra oss om att invånare i staden slipper utsättas för farliga ämnen. På så sätt värnar vi stockholmarnas hälsa, stadens ekonomi och en hållbar framtid.

Handlingar i ärendet

- IDF 2025/1431-2 (Godkänd - R 1) Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031

- IDF 2025/1431-1.2 Bilaga - Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031

§ 17**Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för
Stockholms stad - svar på remiss från kommunstyrelsen**

IDF 2025/1443

Beslut

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Idrottsnämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordföranden Maria-Elsa Salvo m.fl. (S), Hassan Jama m.fl. (V), Marie-Helena Fjällås (MP), Mikael Sundin m.fl. (M), Vice ordföranden Mikael Peterson (C) och Leif Söderström (SD) föreslår (se beslutet).

2) Hanna Wistrand (L) föreslår:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att justera den föreslagna policyn i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Det är positivt att Stockholm tar fram en uppdaterad näringslivspolicy och etableringsstrategi. Samtidigt vill vi framhålla flera brister i policyn och riktningen. Den rödgröna majoriteten har under en längre tid visat bristande intresse för att utveckla stadens företagsklimat i praktiken. Företagare återkommer till att de inte upplever staden som särskilt välkomnande, och detta är ett allvarligt problem som policyn inte adresserar på ett tillräckligt tydligt sätt.

En välkomnande attityd

Det är i stadens bemötande av företagare som den största kritiken finns. Många företag vittnar om att de snarare möts av misstro än av en serviceinriktad och problemlösande inställning. Detta måste ändras i grunden. Stockholm behöver ett förhållningssätt där företagen ses som en partner och möjliggörare, inte som ett problem. Den rödgröna majoriteten talar gärna om tillväxtens betydelse, men utan en tydlig förändring i stadens attityd riskerar det att stanna vid ord.

Stöd till nyföretagande

Att Nyföretagarcentrum lagts ner är ett tydligt exempel på hur stödet till entreprenörer har försvagats. Staden borde snarare ha byggt vidare på den funktionen. Andra kommuner, som Solna, erbjuder i dag coacher som lotsar nya företag hela vägen från idé till etablering, och det är ett arbetssätt som ofta lyfts fram som gott

exempel av näringslivet självt. Stockholm bör pröva en liknande modell. I policyn nämns småföretagare bara i förbifarten – trots att det är just de små och medelstora företagen som står för den största potentialen till nya jobb. Vi vill därför betona vikten av att återupprätta ett tydligt stöd för nyföretagande och att särskilt lyfta småföretagens villkor i policyn.

Tillstånd och tillsyn

När det gäller tillstånd och tillsyn borde stadens uttalade inriktning vara "Lätt att göra rätt". Om en företagare begår ett mindre misstag eller administrativt fel och själv påtalar det, ska det kunna rättas enkelt utan att leda till sanktioner. I dag upplever många företagare snarare motsatsen – att små fel kan leda till stora konsekvenser. Här måste en kulturförändring ske. Dessutom måste de nämnder som ansvarar för tillstånd och tillsyn arbeta tätare tillsammans. Företagare ska inte behöva navigera mellan en mängd olika kontaktpersoner i samma ärende. Den rödgröna majoriteten har hittills inte prioriterat att samordna stadens processer, och resultatet blir en tungrodd byråkrati som hämmar företagandet.

Dialog med näringslivet

Policyn nämner att näringslivets framkomlighetsbehov ska beaktas, men det räcker inte. Vi vill att staden uttryckligen åläggs att föra en löpande dialog med näringslivet, och att denna dialog inte bara handlar om information i efterhand. Staden måste aktivt inhämta och tillämpa näringslivets behov i planeringen och kommunikationen av förändringar i trafikmiljön och det offentliga rummet. Kommunikation ska ske ömsesidigt och i realtid, så att företag ges faktisk möjlighet att både påverka och anpassa sig.

Internationell tillgänglighet

Under avsnittet om infrastruktur och internationell tillgänglighet behöver policyn utvecklas ytterligare. Internationell tillgänglighet, välfungerande infrastruktur och god framkomlighet är grundläggande för tillväxt och besöksnäring i Stockholm. Det handlar både om människors möjlighet att resa och om att varor och tjänster ska kunna levereras på ett effektivt sätt. Samtidigt är energiförsörjningen en central faktor för att stadens näringsliv ska vara konkurrenskraftigt. Stadens rådighet är delvis begränsad, vilket gör samverkan på regional, nationell och internationell nivå avgörande. Vi vill särskilt framhålla att staden måste verka för att kapaciteten vid Arlanda utvecklas i takt med framtidens behov, inte minst med hänsyn till forskningens och näringslivets krav på internationell tillgänglighet. Den rödgröna majoriteten har hittills visat en passiv hållning i dessa frågor.

Sammanfattningsvis ser vi positivt på ambitionen att utveckla Stockholms näringslivsarbete. Men policyn lämnar flera viktiga frågor därhän. Attityden till företagare, stödet till nyföretagande,

småföretagens villkor, effektivare tillstånds- och tillsynsprocesser, en verklig dialog om framkomlighet samt satsningar på internationell tillgänglighet är frågor som måste ges större tyngd. Den rödgröna majoriteten har hittills inte visat reformvilja på dessa områden, och det riskerar att göra Stockholm mindre attraktivt för företag och entreprenörer framöver.

Beslutsgång

Ordföranden Maria-Elsa Salvo (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Hanna Wistrand (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mikael Peterson (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sedan vänsterstyret tillträdde i Stockholms stad har företagarpolitiken märkbart försvagats och under Tidöregeringen har regelbördan och byråkratin för företagen ökat ytterligare. Det har lett till fler konkurser, stigande arbetslöshet, minskad tillväxt och nyföretagande. Vi behöver en förbättrad företagarpolitik.

I förslaget till Stockholms stads näringslivspolicy pekas fyra fokusområden ut: att stimulera tillväxt och företagande, att förbättra servicen och myndighetsutövningen, att skapa mer attraktiva miljöer och ökad framkomlighet samt att öka tillgången till arbetskraft och rätt kompetens. Det är bra ambitioner, men i realiteten ser det annorlunda ut. Staden stänger dörren för många som vill starta företag. Bara en av tre nyföretagare är kvinnor. Bland unga är det väldigt låg kunskap om att starta och driva företag – men istället fokuserar staden på andra målgrupper.

Centerpartiet och Liberalernas ambition är att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat. För att nå dit krävs bland annat att företag inte slussas runt i sina kontakter med staden, utan att det finns ”en väg in” i form av en utpekad kontaktperson för företag, samt en rad ytterligare åtgärder för att förbättra företagets villkor. Vi behöver utveckla allt från bättre dialog mellan näringsliv och politiker till trygghetsskapande åtgärder för näringsidkare för att förebygga utsatthet för rån, hot och våld. Vi vill att unga människor i Stockholm tidigt ska få insikter i företagandets villkor. Staden ska erbjuda koncept som Ung företagsamhet i skolorna och samverka med näringslivet för sommarföretagande, där ungdomar ges möjlighet att sommarjobba som egenföretagare.

Företagarna är våra främsta jobbskapare och utan dem stannar Stockholm. Stockholms stad behöver bli bättre på att ha en god dialog med Stockholms företagare. Stockholms företagare ska känna att staden står på deras sida i kampen mot regelkrångel, byråkrati, bedrägerier och brottslighet. Centerpartiet vill att Stockholms stad erbjuder långtidsarbetslösa att läsa in gymnasiet eller utbilda sig till ett specifikt bristyrke. Vi måste ställa krav på dem som mottar ekonomiskt bistånd att stå till arbetsmarknadens förfogande. Dagens SFI, svenska för invandrare, behöver bli bättre. Centerpartiet och Liberalerna vill säkerställa att SFI är ändamålsenlig, ger goda kunskaper i svenska och utgår från de förutsättningar som individen har. Det är också viktigt att man tidigt får kunskap om hur samhället fungerar.

Vi vill också understryka elitidrottens betydelse för Stockholm. Stora idrottslag och evenemang skapar arbetstillfällen, stärker besöksnäringen och bidrar till att göra Stockholm till en attraktiv stad att leva och verka i. För oss är det viktigt att staden ser elitidrotten som en naturlig del av näringslivet och att det finns en tydlig strategi för hur vi kan utveckla den potentialen framåt.

Mikael Sundin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tack vare företag, forskning och innovation har Stockholm i hundratals år varit en samlingspunkt för människor och nya idéer. Det är tack vare dragningskraften företag har haft som Stockholm inte bara är Sveriges politiska, utan också ekonomiska och sociala, centrum. Det är företagen – stora som små – vi har att tacka för Stockholms välstånd. Därför är frågan om vilket näringslivsklimat Stockholm ska ha, en av de mest avgörande när vi också ställer oss frågan vilket Stockholm vi ska ha i framtiden.

Näringslivspolicyn som togs fram under den grönbå majoriteten hade som ambition att Stockholm skulle ha Sveriges bästa företagsklimat. Denna ambition finns inte att finna i den uppdaterade versionen till näringslivspolicy. Det är en olycklig ambitionssänkning som riskerar både Stockholms välstånd och välfärd.

Den tidigare policyn la fokus på service, dialog och samverkan medan det nya förslaget är betydligt mer detaljerat och styrande. Styrkan och hemligheten bakom Stockholms ekonomiska och företagsmässiga framgångar har varit näringslivets bredd och det nära samarbetet med universitet och forskningsinstitut. Men i den nuvarande policyn gör man tydligt att det finns fyra prioriterade områden; tech och startups, life science, grön och hållbar omställning samt besöksnäring. Detta samtidigt som staden nu ska prioritera etableringar som främjar grön omställning, hållbar

stadsutveckling och cirkularitet samt att innovationsklimatet definieras uttryckligen som ett som främjar hållbarhet.

Vi känner igen tongångarna från tidigare under mandatperioden. Men exemplen på när politiken framgångsrikt styrt näringslivet är färre än exemplen på det motsatta. Stockholms stad har de senaste åren gjort tydligt – inte minst kopplat till turerna kring nyföretagarrådgivningen – att man saknar förståelse för företagsamhet och tillväxt. Företagsklimatet försämrats, nyföretagandet är det lägsta det varit på nästan 20 år och beslutet att flytta över nyföretagandet från SBR till arbetsmarknadsförvaltningen vittnar om hur det politiska styret snarare ser nyföretagande som en arbetsmarknadspolitisk insats snarare än en välförhållandebyggare.

Det är bra att den uppdaterade policyn tar sikte på att Stockholms ska vara mer konkurrenskraftigt internationellt. Dock är stora delar av näringslivet numera överens om att det största hotet emot Stockholm och i längden hela Sveriges konkurrenskraft är Arlanda. Stockholm måste tala med en gemensam, stark röst för att öka tillgängligheten till Stockholm från och till resten av världen. Här finns det lite hopp att finna hos majoriteten.

Förutom Arlanda rör kritiken gentemot Stockholms stad från företagare tillstånds- och tillsynsprocesser. Staden ämnar nu lägga större fokus på NKI/NUI-mätningar samt trygghetsundersökningar, varumärkesmätningar och internationella rankingar. Utöver detta ska varje stadsdelsnämnd årligen analysera sitt lokala företagsklimat. Vi ser risken att staden kommer bli allt sämre på att se skogen för alla träden. Företagsklimatet kommer inte att bli bättre tack vare mätningar. Det kommer bli bättre när förståelsen för och företagares vardag ökar och en genomgripande kulturförändring gjorts inom Stockholms stad.

Politiker och förvaltningar behöver inse att Stockholms näringsliv – från internationella storföretag till nyetablerade småföretagare – i regel försöker utveckla Stockholm till det bättre. Det räcker inte med att staden internt har en bättre bild av ansvarsfördelningen mellan förvaltningarna som den nya policyn tar sikte på. För inte minst småföretagare är tillståndsdjungeln i Stockholms stad en tidsslukare och återkommande källa till huvudvärk. Det måste gå snabbare att få ett ja eller hjälp från staden och företagare som under lång tid varit välskötta behöver bemötas med större tillit vad gäller tillsyn.

Företag som fuskar eller begår illegal verksamhet ska möta både staden och andra myndigheters fulla motstånd, men i de allra flesta fallen är stadens viktigaste roll bara att vara en möjliggörare. Det handlar om att korta handläggningstider, automatisera det som kan

göras (här finns flera andra kommuner Stockholm kan följa) samt att förvaltningar och kontor i betydligt högre utsträckning behöver samspela och tala med samma röst. Det är därför Moderaterna vill samla tillsyn och tillstånd under en enhet och det är obegripligt varför Stockholm ska tolka nationella lagstiftningar strängare och mer tillväxthämmande (exempelvis öppettiderna för gårdsförsäljning).

Stockholms företagare är återkommande utsatta för brott. Regeringen gör allt i sin makt för att öka tryggheten i Sverige och resten av landet men det lokala stödet och hjälpen kommer aldrig helt kunna ersättas av nationella insatser. Antalet trygghetskameror behöver bli fler i framför allt våra utsatta områden och företagare som utsätts för brott måste få stöd från staden. Det är därför Moderaterna vill se att staden inrättar en brottsofferjour för att enkelt kunna ge vägledning och stöd till företag som har drabbats av brottslighet.

Ambitionen i det nya förslaget till näringslivspolicy är god, men förståelsen för Stockholms näringsliv saknas. Den nya policyn riskerar att fjärma sig från det som företagen faktiskt efterfrågar. Stockholm behöver en näringslivspolitik som är flexibel, lyhörd och okomplicerad. Inte ännu ett dokument fullt av mål, delmål och administrativa processer.

Stockholms företag utgör stommen i det som görs och kan göras i Stockholm. Förhoppningsvis kommer företag fortsätta föra människor, innovationer och kapital från olika delar av stan, Sverige och världen samman. De kommer utveckla nya idéer, tjänster, produkter och skapa sådant som ligger långt bortom föreställningsvärlden för kommunala målsättningar. Inför det kan vi som politiker inte göra mycket annat än fascineras, vara tacksamma över ringarna det ger på vattnet – och förhoppningsvis känna stolthet över att vi gjorde vår del i att underlätta att det kunde ske just i Stockholm.

Handlingar i ärendet

- 2206598 Näringslivspolicy inklusive etableringspolicy
- IDF 2025/1443-1.3 Bilaga - Etableringsstrategi för Stockholms stad
- IDF 2025/1443-1.2 Bilaga - Näringslivspolicy för Stockholms stad

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Nils Karl Mikael, Pettersson	2025-10-01
Maria-Elsa Victoria, Salvo Miranda	2025-10-01